KĖDAINIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS ĮGYVENDINAMOS STRATEGIJOS „KĖDAINIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS 2023-2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA“, VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO SĄLYGŲ GAIRĖS PAREIŠKĖJAMS (ESF+) KVIETIMAS NR.4, NR. 11-103-K

1.2.2. Veiksmas „Informacijos apie socialinį verslą sklaida" projektų įgyvendinimo planų bendrieji ir prioritetiniai naudos ir kokybės vertinimo kriterijai

Vietos plėtros projektų atrankos ir finansavimo sąlygų gairės (toliau – Gairės) skirtos pareiškėjams, planuojantiems įgyvendinti projektą, finansuojamą pagal 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ projektų finansavimo sąlygų aprašą[1] (toliau – Aprašas).

Šiose Gairėse nurodyti pagrindiniai reikalavimai pareiškėjams ir partneriams, projektams, tinkamoms finansuoti išlaidoms, kita esminė informacija, reikalinga teikiant projekto įgyvendinimo planą (toliau – PĮP), taip pat prioritetiniai vertinimo kriterijai, pagal kuriuos bus vertinami ir atrenkami projektai.

Remiamos veiklos:

1. bendruomenės verslumui didinti (t. y. verslo kūrimui ir pradedamo verslo plėtojimui reikalingiems gebėjimams stiprinti) skirtų neformalių iniciatyvų įgyvendinimas (Aprašo 2.1.3 p.);
2. bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų, reikalingų Aprašo 2.1.3 papunktyje nurodytai veiklai vykdyti, vietos plėtros strategijos ir (ar) jai įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti, kūrimas ir palaikymas (Aprašo 2.1.4 p.);
3. savanoriškos veiklos skatinimas (taip pat savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorius priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas), atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas (Aprašo 2.1.5 p.).

Teisės aktai ir sąvokos, kuriais vadovaujamasi rengiant, teikiant ir vertinant PĮP, priimant sprendimą dėl projekto finansavimo, sudarant projekto sutartį ir įgyvendinant projektą, nurodyti Aprašo dalyje „1.Taikomi teisės aktai ir sąvokos“.

FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

Reikalavimai projektams

1. **Finansuojama veikla**:

Apraše nurodyta 2.1.3. veikla - **bendruomenės verslumui didinti (t. y. verslo kūrimui ir pradedamo verslo plėtojimui reikalingiems gebėjimams stiprinti) skirtų neformalių iniciatyvų įgyvendinimas**:

1.1. gyventojų informavimas, konsultavimas, mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas, siekiant paskatinti juos pradėti verslą (taip pat ir socialinį verslą), išskyrus pagalbos verslo pradžiai teikimą pagal Aprašo: 2.1.3.2; 2.1.3.2.1 ir 2.1.3.2.2 papunkčiuose nurodytas veiklas.

1.2. Apraše nurodyta 2.1.4. veikla – **bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų, reikalingų Aprašo 2.1.3 papunktyje nurodytoms veikloms vykdyti, vietos plėtros strategijos ir (ar) jai įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti, kūrimas ir palaikymas**; šiame papunktyje nurodytas bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklas suprantamas kaip bendradarbiavimo forma, kuri lanksčiais ryšiais jungia bendrus tikslus turinčias organizacijas, asmenis, jų grupes ir įgalina juos dalytis informacija, žiniomis, patirtimi ir (ar) kitais būdais telktis vardan bendro tikslo

[1] Patvirtinta 2022 m. rugpjūčio 17 d. Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-536 „Dėl 2022–2030 metų viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ aprašo patvirtinimo

1.3. Apraše nurodyta 2.1.5. veikla – **savanoriškos veiklos skatinimas (taip pat savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorius priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas), atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas**, finansuojama tiek, kiek reikia Aprašo 2.1.3–2.1.4 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti; šiame papunktyje nurodytos veiklos finansuojamos, jeigu jos projekte vykdomos kartu su bent viena iš Aprašo 2.1.2–2.1.4 papunkčiuose nurodytų veiklų.

2. Projektams taikomi bendrieji reikalavimai

2.1. Projektų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra.

2.2. Projektų atrankos būdas – konkursas.

2.3. Projektams teikiama finansavimo forma – dotacija.

2.4. Finansavimo šaltinis - ESF+ ir bendrojo finansavimo (toliau – BF) lėšos.

2.5. Projektų tikslas – įgyvendinant vietos plėtros strategijas padidinti miestų bendruomenių socialinę integraciją, verslumą ir pagerinti šių bendruomenių narių padėtį darbo rinkoje.

2.6. Projekto veiklos turi būti įgyvendintos iki 2028 m. gruodžio 31 d. Visos finansavimo sutartys turi būti sudarytos iki 2026 m. gruodžio 31 d.

2.7. Projektų veikloms įgyvendinti numatyta skirti iki 17 000,00 (septyniolika tūkstančių) eurų ESF+ ir 3 000,00 (trys tūkstančiai) eurų BF lėšų.

2.8. Projektams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų, atsižvelgiant į PAFT[2] (toliau – PAFT) 170 punkto nuostatas, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu gali būti nustatomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai.

2.9. Kiekvienas projektas turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede, ir specialųjį projektų atrankos kriterijų „Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, veiksmams įgyvendinti“, t. y. projektas turi atitikti Kėdainių miesto vietos veiklos grupės įgyvendinamą strategiją **„Kėdainių miesto VVG vietos plėtros 2023-2029 m. strategiją“**. Projektų atitiktį šiame papunktyje nurodytiems projektų atrankos kriterijams vertina administruojančioji institucija, atlikdama projektų tinkamumo finansuoti vertinimą.

2.10. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka Kėdainių miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG). Projektai vertinami pagal VVG kvietimo dokumentuose nustatytus projektų atrankos kriterijus, kurie nurodyti ir šių Gairių 10 dalyje. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti, PĮP atmetami ir jų tinkamumo finansuoti vertinimas neatliekamas.

2.11. Projekto vykdytojas privalo vykdyti projekto matomumo, informavimo apie projektą ir kitus komunikacijos įsipareigojimus, nurodytus PAFT XIV skyriuje.

2.12. Projektais nėra įgyvendinama viešojo ir privataus sektorių partnerystė.

2.13. Projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir už kurias sumokėti skyrus Europos Sąjungos investicijų fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) už jas turi būti sumokėta daugiau nei vieną kartą, įskaitant *de minimis* pagalbą. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos, išmokėtos ir (ar) panaudotos pažeidžiant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis, ir (ar) kitos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis reikalaujamos grąžinti lėšos susigrąžinamos iš projektų vykdytojų ir administruojamos PAFT IV skyriaus devintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

[2] 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237„Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“

2.14. Projekto vykdytojas ir partneris su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus privalo saugoti PAFT VIII skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka ir terminais, t. y. ne trumpiau, kaip 5 metus po metų, kuriais projekto vykdytojui atliktas paskutinis mokėjimas, gruodžio 31 dienos. Visi su *de minimis* pagalbos skyrimu susiję dokumentai turi būti saugomi 10 metų nuo paskutinės *de minimis* pagalbos, suteiktos projekte, finansuojamame pagal šį Aprašą, suteikimo datos.

3. Projekto įgyvendinimo plano teikimas

3.1. Siekiant gauti finansavimą, pildomas PĮP ir kartu su visais priedais teikiamas per Europos Sąjungos investicijų administravimo informacinės sistemos (INVESTIS) duomenų mainų svetainę, skirtą INVESTIS elektroninėms paslaugoms teikti (DMS).

3.2. PĮP teikiamas nuo kvietimo teikti PĮP paskelbimo Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt, iki kvietime nurodytos paskutinės dienos.

3.3. Vienas pareiškėjas kvietimo metu į vieną veiksmą gali pateikti tik vieną PĮP. Tame pačiame kvietime pareiškėjas negali būti partneriu kitame projekte. Viso per Strategijos įgyvendinimo laikotarpį vienas pareiškėjas gali įgyvendinti ne daugiau kaip 2 vietos plėtros projektus.

3.4. Kartu su PĮP pareiškėjas administruojančiajai institucijai turi pateikti šiuos priedus ir/ar dokumentus:

3.4.1. įgaliojimą pasirašyti projekto įgyvendinimo planą, jei jį pasirašo ne pareiškėjo įstaigos vadovas;

3.4.2. užpildytą nevyriausybinės organizacijos deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 2 priede (jei projekto vykdytojas ar partneris yra NVO);

3.4.3. pasirašytą (-as) partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (PAFT 1 priedo 1 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais);

3.4.4. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (-ius) (PAFT 1 priedo 2 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais);

3.4.5. pareiškėjo ir partnerio (-ių) sudarytą jungtinės veiklos sutartį (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

3.4.6. dokumentą (-us), patvirtinančius / įrodančius pareiškėjo ir (ar) partnerio galimybes prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis;

3.4.7. jei numatomos remonto darbų išlaidos, dokumentus, patvirtinančius disponavimą turimomis patalpomis (nuosavybės ar kiti disponavimą patalpomis įrodantys dokumentai (patikėjimo, panaudos, nuomos sutartys), patalpų savininko sutikimai dėl patalpų remonto (jei kitaip nenustatyta patikėjimo/panaudos/nuomos sutartyje, patalpų brėžiniai ir kt.);

3.4.8. pasirašytą Pareiškėjo (partnerio) įsipareigojimo dėl projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše nustatytiems reikalavimams deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 3 priede.

3.4.9. PĮP suplanuotas išlaidas pagrindžiančius dokumentus:

3.4.9.1. PĮP suplanuotų darbų, prekių, paslaugų išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (pvz., sudarytos sutartys, komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas, išlaidų skaičiavimai);

3.4.9.2. PĮP suplanuoto darbo užmokesčio išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (veiklų sąrašą su projektą vykdančių asmenų darbo valandomis, įkainiu (valandiniu arba mėnesiniu), jo pagrindimą). Nustatant išlaidas projektą vykdantiems asmenims, kurie yra projekto vykdytojo darbuotojai ar planuojami įdarbinti nauji darbuotojai, būtina remtis dabartiniu tos institucijos esamų, ar analogiškas pareigas einančių darbuotojų darbo užmokesčiu. Turi būti pateikti įkainį pagrindžiantys dokumentai (pareigybės nuasmenintos darbo sutartys, 3–12 mėnesių nuasmenintas priskaitymo–apmokėjimo žiniaraštis, įrodantis darbo užmokesčio paskyrimą ir išmokėjimą ar pan.). Valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio valandinis įkainis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais tokių darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą;

3.4.9.3. užpildytą Pažymą darbo užmokesčio vertinimui[3].

3.4.10. Atitikimą prioritetiniams kriterijams įrodančius dokumentus:

3.4.10.1. Kiti dokumentai. Pareiškėjo nuožiūra teikiami dokumentai, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos plėtros PĮP

[3] forma patvirtinta 2024 m. birželio 21 d. VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2024/8-265, patalpinta https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/pazyma-darbo-uzmokescio-apskaiciavimui

4. Projektų įgyvendinimo reikalavimai

Projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad:

4.1. vykdant Aprašo 2.1.3.1 (gyventojų informavimas, konsultavimas, mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas, siekiant paskatinti juos pradėti verslą (taip pat ir socialinį verslą) ir 2.1.3.2.1 (informavimo, konsultavimo (taip pat mentorystės), mokymo (kursų, seminarų organizavimas), neformaliojo švietimo, pagalbos randant tiekėjus ir klientus, metodinės pagalbos ir kitų paslaugų verslui (taip pat ir socialiniam verslui) aktualiais klausimais teikimas jauno verslo subjektams) papunkčiuose numatytas neformaliojo švietimo veiklas (išskyrus profesinio mokymo veiklas), t.y., gyventojų informavimas, konsultavimas, mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas, siekiant paskatinti juos pradėti verslą (taip pat ir socialinį verslą) bei informavimo, konsultavimo (taip pat mentorystės), mokymo (kursų, seminarų organizavimas), neformaliojo švietimo, pagalbos randant tiekėjus ir klientus, metodinės pagalbos ir kitų paslaugų verslui (taip pat ir socialiniam verslui) aktualiais klausimais teikimas jauno verslo subjektams):

4.1.1. mokymus vykdytų švietimo teikėjai (t. y. mokykla, laisvasis mokytojas arba kitas švietimo teikėjas (įstaiga, įmonė, organizacija, kuriems švietimas nėra pagrindinė veikla), o asmuo, ugdantis projekto veiklų dalyvius, pagal Švietimo įstatymo 48 straipsnio nuostatas turėtų teisę dirbti mokytoju pagal neformaliąsias švietimo programas;

4.1.2. tuo atveju, kai mokymus vykdantis švietimo teikėjas nėra projekto vykdytojas, partneris ir (ar) projektą vykdantis personalas, mokymai būtų vykdomi pagal projekto vykdytojo ar partnerio su išorės tiekėju – neformaliojo švietimo teikėju sudarytą mokymo paslaugų teikimo sutartį;

4.1.3. mokymai vyktų pagal neformaliojo švietimo teikėjo vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintas neformaliojo mokymo programas, kuriose būtų nurodyta: mokymų pagal šią programą metu įgyjamos kompetencijos ir galimybės tai panaudoti darbinėje veikloje; mokymo temos; mokymų trukmė valandomis, dienomis ir savaitėmis; baigiamojo tikrinimo forma;

4.1.4. pasibaigus mokymui neformaliojo mokymo teikėjas išduotų projekto veiklų dalyviui, baigusiam neformaliojo mokymo programą, neformaliojo mokymo programos baigimą patvirtinantį dokumentą, o projekto veiklų dalyviui, nebaigusiam neformaliojo mokymo programos – mokymąsi pagal neformaliąją programą patvirtinantį dokumentą, kuriame būtų nurodyta faktiškai įvykdytų mokymų trukmė (valandomis);

4.2. Projekto vykdytojas turi rinkti ir administruojančiajai institucijai teikti informaciją apie kiekvieną iš ESF+ lėšų bendrai finansuojamo projekto veiklų dalyvį PAFT IV skyriaus šeštajame skirsnyje, Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcijoje[4] ir projekto sutartyje nustatyta tvarka.

4.3. **Projekto tikslinės grupės**:

4.3.1. vykdant Aprašo 2.1.3.1 papunktyje nurodytas veiklas – darbingo amžiaus vietos gyventojai ir kiti, socialiai pažeidžiami ar socialinę riziką (atskirtį) patiriantys asmenys (pvz., įv. krizinėse situacijose atsidūrę asmenys, nusikaltimų aukos, priklausomybėmis sergantys asmenys, grįžę iš įkalinimo įstaigų asmenys, mažiau galimybių turintys jaunuoliai ir kt. asmenys, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis; esami ir buvę vaikų socialinės globos namų, bendruomeninių vaikų globos namų, specialiųjų internatinių mokyklų, šeimynų auklėtiniai, specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai ir jaunuoliai, kitataučiai, ir kiti, nepalankias sąlygas turintys vietos gyventojai).

Šiuo veiksmu siekiama paskatinti visuomenę imtis socialinio verslo, padedančio spręsti pažeidžiamų grupių asmenų atskirties problemas. Pagrindinė veikla - bendruomenės verslumo skatinimui skirtų neformalių iniciatyvų įgyvendinimas (gyventojų informavimas, konsultavimas, neformalusis švietimas, mokymai (kursų, seminarų organizavimas ir t.t.).

4.3.2. vykdant Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytą veiklą reikalavimai tikslinei grupei nėra taikomi.

[4] Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcija patvirtintaTarpinstitucinės darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl tarpinstitucinės darbo grupės sudarymo“, 2024 m. balandžio 19 d. posėdžio protokolu Nr. 20, patalpinta https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/projekto-dalyviu-informacijos-administravimo-instrukcija

4.3.3. vykdant Aprašo 2.1.5 papunktyje nurodytas veiklas – savanoriai (taikoma, kai vykdomi Aprašo 2.1.5 papunktyje nurodytą veiklą atitinkantys savanorių mokymo, reikalingo savanorius parengti savanoriškai veiklai, veiksmai).

5. Projektais siekiami rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo data
BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu	P-01-004-08-04-01-01 (P.S.2.1513)	Skaičius	1 (2029)
BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	P-01-004-08-04-01-12 (P.N.2.4723)	Skaičius	20 (2029)

5.1. Projektu turi būti siekiama:
5.1.1. stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu“; taikoma projektams, kurių pareiškėjas ar bent vienas iš partnerių yra NVO arba socialinis partneris (t. y. darbuotojų ar darbdavių organizacija);
5.1.2. stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“; taikoma projektams, apimantiems Aprašo 2.1.3 ir 2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas; reikalavimas siekti šio rodiklio reikšmės netaikomas vykdant Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas.
5.2. Nurodytos bendros visų šio kvietimo projektų planuojamos pasiekti rodiklių reikšmės. Rodiklių reikšmes, įvertinęs planuojamo projekto veiklas, kiekviename projekte pasirenka pats pareiškėjas.
5.3. Projekto vykdytojas yra atsakingas už duomenų ir informacijos apie jo vykdomu projektu siekiamų rodiklių pasiekimą, surinkimą ir pateikimą. Už projekto sutartyje nustatytų stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimą projekto vykdytojas atsiskaito teikdamas veiklos ataskaitas.
5.4. Projekto vykdytojui nepasiekus stebėsenos rodiklių reikšmių, nurodytų projekto sutartyje, taikomos PAFT IV skyriaus penktojo skirsnio 171–179 punktų nuostatos, t. y. gali būti mažinamas projekto sutartyje nustatytas projektui skirtas finansavimas, arba nutraukiama projekto finansavimo sutartis.
5.5. Siektini stebėsenos rodikliai skaičiuojami pagal stebėsenos rodiklių korteles, skelbiamas Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainės vrm.lrv.lt skiltyje „Plėtros programos“, prie konkrečios plėtros programos priemonės dokumentų (6 priedas) (https://vrm.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai-2/pletros-programos/2022-2030-metu-viesojo-valdymo-pletros-programa arba 1V-536 Dėl 2022–2030 metų Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Did...).

6. Horizontaliųjų principų (toliau – HP) reikalavimai

6.1. PĮP negali būti numatyta:
6.1.1. apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos ar įsitikinimų, pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, negalios ar kt. principams įgyvendinti;
6.1.2. veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, įgyvendinimui.
6.2. Įgyvendinant projektą turi būti užtikrinamas prieinamumo visiems reikalavimo įgyvendinimas ir taikomas universalaus dizaino principus:
6.2.1. informacija apie projekto veiklas (renginius, mokymus) turi būti platinama prieinamais bendravimo būdais įvairioms tikslinėms grupėms (pvz., asmenims su regos, klausos, intelekto sutrikimais, asmenims su disleksijos sutrikimais, žemesnio išsilavinimo ar ilgą laiką socialinėje atskirtyje buvusiems asmenims, senyvo amžiaus bei mažiau lietuvių kalbą suprantantiems asmenims), kviečiant ir registruojant į renginius turi būti identifikuojami dalyvių poreikiai dėl informacijos prieinamumo renginio metu (pvz., užtikrinti vertimą į lietuvių gestų kalbą, užsienio kalbą);
6.2.2. projektų veiklos (renginiai, mokymai) turi būti organizuojamos patalpose, pritaikytose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims (netoli nuo įėjimo į objektą įrengtos asmenims, turintiems negalią, skirtos automobilių stovėjimo vietos, užtikrintos galimybės asmenims, judantiems vežimėliu, be kliūčių savarankiškai patekti į objektą, nevaržomai judėti objekto patalpų viduje, naudotis liftu ar keltuvu (jei renginys vyksta ne pirmame pastato aukšte), naudotis

pritaikyta konferencijų sale ir joje esančia įranga (pvz., nefiksuotos kėdės, mobilieji mikrofonai, prieinama pakyla kalboms sakyti), maitinimo vieta (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė tarp stalų, stalo aukštis) bei sanitarinėmis patalpomis (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė, prieinamame aukštyje įrengta kriauklė, veidrodis, higienos priemonės), tinkamai pažymėti pastate esantys permatomi objektai (pvz., durys), laiptai ir kitos kliūtys aklųjų ir silpnaregių asmenų judėjimui).

6.3. Įgyvendinant projekto veiklas turėtų būti laikomasi inovatyvumo (kūrybingumo) pricipo, t. y. įgyvendinant veiklas vykdomi inovatyvūs viešieji pirkimai, taikomos naujos technologijos, kuriami ar diegiami inovatyvūs sprendimai ir pan.

6.4. Projektais neturi būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Konkretūs projektų dėl reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimai ir projektų atitiktį šiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai nurodomi Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (toliau – Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašas), kuris pateikiamas Aprašo 4 priede.

7. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) reikalavimai

Įgyvendinant pagal Aprašą numatytas veiklas negali būti pažeidžiamos Chartijos pagrindinės teisės: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atvejai; teisės į nuosavybę ir teisės užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir asmenų su negalia teisės; vaiko teisės; gero administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisės; aplinkos apsauga.

8. Reikalavimai valstybės pagalbai

8.1. Valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, neteikiama.

8.2. Gali būti teikiama nereikšminga (de minimis) pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas. Nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėjas yra ūkio subjektas, kurio veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos šalių. Projekto vykdytojas ar partneris nėra laikomas nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėju, jei jis visą projekto lėšomis gautą naudą perduoda tikslinėms grupėms, pats negaudamas jokios ekonominės naudos;

8.3. Detalesnė informacija apie reikalavimus valstybės pagalbai pateikiama Aprašo 8 dalyje „Reikalavimai valstybės pagalbai (kurie nėra nurodyti kituose Aprašo punktuose)“.

9. Reikalavimai pareiškėjams ir partneriams

Galimi pareiškėjai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

Galimi partneriai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje; projektų, apimančių Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas, partneriai gali būti viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje; projektų, apimančių Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas, partneriai gali būti privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

Papildomi reikalavimai pareiškėjui ir partneriams

Pareiškėju (projekto vykdytoju) ar partneriu gali būti juridinio asmens filialas ar atstovybė, jeigu tas filialas ar atstovybė veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje.

PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dieną pareiškėjas turi turėti juridinio asmens statusą ne trumpiau nei 2 metus (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms).

Tuo atveju, kai pareiškėjas projektą numato įgyvendinti kartu su partneriu (-iais), pareiškėjas PĮP turi pagrįsti partnerio įtraukimo į projektą būtinumą ir iki PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dienos sudaryti su partneriu (-iais) jungtinės veiklos sutartį, kurioje būtų nustatytos tarpusavio teisės ir pareigos įgyvendinant projektą.

10. Prioritetiniai projektų atrankos kriterijai

Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius pagal tą kriterijų.
Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100 balų.
Minimali balų suma – 60 balų. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir PĮP atmetami.
Kai projektams, surinkusiems vienodą galutinį balų skaičių, nepakanka pagal kvietimą teikti PĮP skirtos finansavimo lėšų sumos, pirmenybė teikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal pirmąjį Aprašo nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu projektai pagal šį prioritetinį atrankos kriterijų įvertinti vienodai, pirmenybė suteikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu suteikti vienodi balai pagal visus prioritetinius atrankos kriterijus, šie projektai nurodomi PĮP vertinimo ataskaitos sąraše „Projektai, kuriems rekomenduojama skirti finansavimą“ pagal PĮP pateikimo laiką.

10.1. Projektui taikomas specialusis vertinimo kriterijus:

Eil. Nr.	Kriterijaus tipas	Kriterijus	Kriterijaus vertinimo metodas	Didžiausias galimas kriterijaus balas	Kriterijaus svorio koeficientas (*jei taikoma*)	Didžiausias galimas kriterijaus balas, kai nustatomas svorio koeficientas (*jei nustatomas svorio koeficientas, šioje skiltyje nurodomas didžiausias galimas kriterijaus balas, padaugintas iš svorio koeficiento)*
1.	Specialusis	Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų	Projektas atitinka šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, jei projektas (PĮP nurodytas projekto tikslas ir planuojamos veiklos) atitinka bent vieną iš veiksmų,			

		sąrašą, veiksmams įgyvendinti.	nurodytų vietos plėtros strategijos, kuriai įgyvendinti skirtas projektas ir kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“, veiksmų.			

10.2. Projektui taikomi naudos ir kokybės vertinimo kriterijai:

Eil. Nr.	Kriterijaus tipas	Kriterijus	Kriterijaus detalizacija	Skiriamų balų skaičius	Pagrindimas
1.	Prioritetinis	1.1. Projektu sprendžiama Kėdainių miesto 2023-2029 m. vietos plėtros strategijoje identifikuota problema. **Skiriama iki 20 balų**	1.1.1. Projektu sprendžiama problema nenurodyta ir/ar nepagrįsta arba nesusijusi su VPS nurodytomis problemomis, kurias siekiama spręsti	0	PĮP nurodoma projektu sprendžiama problema/-os ir pagrindžiama su Strategijoje nurodytomis problemomis, kurias siekiama spręsti
			1.1.2. Projektu sprendžiama problema susijusi su bent viena VPS nurodyta problema, kurią siekiama spręsti, tačiau nėra aprašyta ir nurodyta priežastis lėmusi projekto įgyvendinimą	5	
			1.1.3. Projektu sprendžiama problema susijusi su bent viena VPS nurodyta problema, kurią siekiama spręsti, aiškiai aprašyta ir nurodyta priežastis, lėmusi projekto įgyvendinimą	10	
			1.1.4. Projektu sprendžiama problema/-os susijusi/-ios su daugiau nei viena VPS nurodyta problema, kurią siekiama spręsti, aiškiai aprašytos ir nurodytos priežastys, lėmusios projekto įgyvendinimą	20	

2.	Prioritetinis	2.1. Projekto turinio, veiklų aiškumas, pagrįstumas, nuosekli vidinė logika. **Skiriama iki 30 balų.**	2.1.1. Projekto veikla/-os nepakankamai aiškiai aprašytos, veiksmai neatitinka Kvietime nurodytos finansuojamos projekto veiklos. Veiklos ir veiksmai neturi sąryšio.	0	Pareiškėjas PĮP turi suformuoti aiškią loginę projekto turinio ir veiklų (poveiklių) struktūrą, aprašyti veiklas (poveikles) ir jose planuojamus veiksmus. Nurodyti kaip veiklos (poveiklės) ir jose suplanuoti veiksmai siejasi tarpusavyje.
			2.1.2. Projekto veikla/-os yra aiškiai aprašytos. Veiksmai iš dalies atitinka Kvietime nurodytas finansuojamas projekto veiklas. Projekto vidinė logika nenuosekli. Išlaidos iš dalies pagrįstos (komerciniais pasiūlymais, sąmatomis, darbo užmokesčio pagrindimais ir pan.)	10	Turi nurodyti, kiek veikloje/-ose (poveiklėje) dalyvaus dalyvių. PĮP veiklose (poveiklėse) suplanuotų veiksmų prekių, paslaugų poreikio išlaidos finansiškai pagrįstos dokumentais (pvz., komerciniais pasiūlymais, sąmatomis, nuorodomis į rinkoje esančias kainas ir pan.).
			2.1.3. Kiekviena projekto veikla (poveiklė) yra aiškiai aprašyta. Veiksmai atitinka Kvietime nurodytas finansuojamas projekto veiklas. Išlaikytas veiklų ir veiksmų sąryšis, tačiau projekto vidinei logikai trūksta nuoseklumo. Išlaidos pagrįstos (komerciniais pasiūlymais, sąmatomis, darbo užmokesčio pagrindimais ir pan.)	20	
			2.1.4. Kiekviena projekto veikla yra aiškiai aprašyta ir sudaro prielaidas įgyvendinti projekto uždavinius. Veiksmai atitinka Kvietime nurodytas finansuojamas projekto veiklas, dera su projekto turiniu. Projekto vidinė logika aiški ir nuosekli. Išlaidos pagrįstos (komerciniais pasiūlymais, sąmatomis, darbo užmokesčio pagrindimais ir pan.)	30	
3.	Prioritetinis	3.1. Numatytos veiklos, susijusios su bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų kūrimu. **Skiriama iki 20 balų.**	Bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklo kūrimo veikla nenumatyta	0	PĮP pareiškėjas turi aiškiai nurodyti, kiek ir kokių veiklų vykdys, kiek organizacijų įsipareigoja įtraukti į bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklą. Veiklos pagrindimui būtina pateikti dokumentą, užtikrinantį juridinių asmenų dalyvavimą tokiose veiklose. Bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklas suprantamas kaip
			Numatyta bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklo kūrimo veikla, kurioje dalyvauja bent 2 dalyviai (juridiniai asmenys).	10	
			Numatyta bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklo kūrimo veikla, kurioje dalyvauja 3 ir daugiau dalyvių (juridinių asmenų).	20	

					bendradarbiavimo forma, kuri lanksčiais ryšiais jungia bendrus tikslus turinčias organizacijas, asmenis, jų grupes ir įgalina juos dalytis informacija, žiniomis, patirtimi ir (ar) kitais būdais telktis vardan bendro tikslo. Dėl bendradarbiavimo ir informacijos tinklo kūrimo turi būti pateiktas kelių juridinių asmenų ketinimų dalyvauti projekto veiklose protokolas ir (arba) susitarimas.
4.	Prioritetinis	4.1. Projekto dalyvių skaičius. **Skiriama iki 10 balų.** **20asm.* - *privalomas dalyvių skaičius*	5.1.1. Projekto veiklų dalyvių skaičius 20 asm.	0	Vertinama PĮP nurodyta projekto stebėsenos rodiklio „BIV projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes) reikšmė. Pažymėtina tai, jog įgyvendinus projektą nepasiekus šio rodiklio gali būti mažinamas finansavimas
			5.1.2. Projekto veiklų dalyvių skaičius nuo 21 iki 25 asm.	5	
			5.1.3. Projekto veiklų dalyvių skaičius nuo 26 ir daugiau asmenų	10	
5.	Prioritetinis	5.1. Savanorių įtraukimas į projekto veiklų vykdymą. **Skiriama iki 10 balų.**	6.1.1. Į projekto veiklų vykdymą savanoriai neįtraukiami	0	Pareiškėjas PĮP aprašydamas veiklas (poveikles) turi pateikti informaciją apie įtraukiamus savanorius ir pagrįsti jų dalyvavimo veiklose (poveiklėse) būtinumą. Prie kiekvienos veiklos (poveiklės), į kurios įgyvendinimą bus įtraukti savanoriai, turi būti nurodytas savanorių skaičius
			6.1.2. Į projektų veiklų vykdymą įtrauktas bent 1 savanoris ir pagrįstas jo būtinumas	5	
			6.1.3. Į projektų veiklų vykdymą įtraukti 2 ir daugiau savanorių ir pagrįstas jų būtinumas	10	
6.	Prioritetinis	6.1.Projektas Įgyvendinamas su socialiniais partneriais ir/ar NVO. **Skiriama iki 10 balų**	7.1.1. Projektas įgyvendinamas be partneriu	0	Pareiškėjas PĮP nurodo partnerius ir aprašo jų pasirinkimo priežastis. Turi būti pateikti dokumentai, nuorodos internete ar ekrano nuotraukas, įrodanti NVO statusą. Jei projekto vykdytojas nėra NVO, gali būti pateikta bendradarbiavimo su partneriu, kuris yra NVO sutartis ar kitas lygiavertis dokumentas
			7.1.2. Projektas įgyvendinamas su 1 partneriu	5	
			7.1.3. Projektas įgyvendinamas su 2 ir daugiau partnerių	10	

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI

11. Išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai
11.1. Projektų išlaidos turi atitikti PAFT VII skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams[5], projektų išlaidoms nustatytus reikalavimus bei reikalavimus, keliamus Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (Aprašo 4 priedas). 11.2. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 20 000,00Eur. 11.3 Projekto finansuojamoji dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 79,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. 11.4. Pareiškėjas privalo savo ir (ar) kitų šaltinių lėšomis (savivaldybių biudžeto ir (ar) privačiomis lėšomis) prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 20,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Jeigu vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“ veiksmo, kuriam įgyvendinti skirtas projektas, išlaidoms buvo nurodytas didesnis nei 7,5 proc. nuosavo įnašo lėšų prisidėjimo procentas, pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažesniu nei minėtoje vietos plėtros strategijos dalyje veiksmui nurodytu procentu. 11.5. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma. 11.6. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamos finansuoti išlaidos turi būti finansuojamos iš pareiškėjo lėšų. 11.7. Projekto išlaidos įgyvendinimo metu apmokamos išlaidų kompensavimo būdu projekto vykdytojui deklaruojant patirtas ir apmokėtas išlaidas, supaprastintai apmokamas išlaidas arba kartu derinant šias abi apmokėjimo formas. 11.8. Finansuojamiems projektams projekto sutartyje gali būti numatytas avansas. 11.9. Vienam projekto veiklų dalyviui prašoma finansuoti lėšų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 2000 (du tūkstančius) eurų tiesioginių projekto išlaidų, kai vykdomos Aprašo 2.1.3.1. papunktyje nurodytos veiklos. 11.10. Mažinant projekto finansavimą ar tvirtinant galutinę veiklos ataskaitą, patirtos išlaidos, numatytos išlaidų tipuose „Nekilnojamasis turtas ir statybos darbai“ ir „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“, nėra mažinamos, jei sumažinus kitas projekto išlaidas ar nepanaudojus dalies projekto išlaidoms finansuoti skirtų lėšų jų santykinė dalis projekte padidėja ir viršija numatytoms išlaidoms nustatytą tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalį. 11.11. Projekto veiklos, įskaitant ir pirkimus, gali būti pradėtos įgyvendinti ir projekto išlaidos gali būti patirtos iki projekto sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau nei priimtas sprendimas dėl vietos plėtros projekto finansavimo. Jeigu pareiškėjas pradeda projekto veiklas vykdyti iki projekto sutarties įsigaliojimo dienos, pareiškėjo patirtos išlaidos galės būti kompensuojamos projekto finansavimo lėšomis, jeigu jos atitiks tinkamoms finansuoti projekto išlaidoms nustatytus reikalavimus. 11.12. Pagal Aprašą apmokamos tik tos Aprašo 13.8 papunktyje nurodytos išlaidos, kurios yra patirtos projekto vykdytojo, partnerio (-ių) ar projekto veiklų dalyvio (-ių) (kai projekto veiklų dalyvis patiria kelionės, maitinimo, skiepijimo, sveikatos pažymos gavimo ir (ar) pan. išlaidas, susijusias su jo dalyvavimu Aprašo 2.1 papunktyje nurodytas veiklas atitinkančiose projekto veiklose). 11.13. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

[5] patvirtintos 2023 m. birželio 22 d. VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2023/8-246, skelbiamose svetainėje esinvesticijos.lt,

11.13.1. išlaidos, nustatytos PAFT VII skyriaus trečiajame skirsnyje;
11.13.2. tikslinėms grupėms skirto perduoti naudoti (išdalinti) trumpalaikio turto (maisto produktų, higienos prekių, drabužių ir pan.) įsigijimo išlaidos;
11.13.3. medicinos įrangos, vaistinių preparatų įsigijimo išlaidos (medicinine įranga nėra laikoma tokia įranga, kuri, siekiant grąžinti ar palaikyti asmens sveikatos ir fizinę būklę, yra naudojama fiziniams pratimams atlikti);
11.13.4. tikslinių grupių apgyvendinimo sveikatos priežiūros įstaigose ir su tuo susijusios išlaidos;
11.13.5. tikslinių grupių apgyvendinimo išlaidos, kai vykdomos Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas atitinkančios projektų veiklos;
11.13.6. jauno verslo subjektų mokamų mokesčių, rinkliavų apmokėjimo ir jiems perduotų medžiagų ar priemonių (pvz., molio, vaško, manikiūrui reikiamų priemonių ar kt.), skirtų jauno verslo subjekto nuolat vykdomai prekių gamybai ir (ar) paslaugų teikimui ar perduoti tretiesiems asmenims, įsigijimo išlaidos;
11.13.7. transporto priemonių įsigijimo išlaidos;
11.13.8. išperkamosios ar finansinės nuomos (lizingo) apmokėjimo išlaidos.
11.14. Tinkamos finansuoti išlaidos:

Išlaidų tipai	Reikalavimai ir paaiškinimai
Nekilnojamasis turtas ir statybos darbai	1. Projekto veikloms vykdyti reikalingas projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) valdomas nekilnojamasis turtas, kuris gali būti numatomas kaip projekto vykdytojo nuosavas nepiniginis įnašas, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos: – nekilnojamojo turto vertė nėra didesnė už rinkos vertę (kai rinkos vertę patvirtina turto vertintojas arba nepriklausoma turto vertinimo įmonė, atlikę nepriklausomą vertinimą); – nekilnojamasis turtas yra įtrauktas į projekto vykdytojo ar partnerio apskaitą; – nekilnojamajam turtui pirkti, statyti ar rekonstruoti per pastaruosius 10 metų nebuvo skirta Europos Sąjungos fondų ar kitų Europos Sąjungos finansinių priemonių lėšų. 2. Šio nurodyto nekilnojamojo turto nepriklausomo turto vertintojo nekilnojamojo turto rinkos vertės ataskaitos parengimo išlaidos. Jeigu tik dalis nekilnojamojo turto yra susijusi su projektu, ši dalis turi būti aiškiai ir argumentuotai nustatyta kaip faktinis dydis arba taikant *pro rata* (proporcingo išlaidų priskyrimo) principą. 3. Patalpų paprastojo remonto darbų išlaidos, kai tenkinamos visos šios sąlygos: - išlaidos yra reikalingos vykdyti projekto veiklas; - nekilnojamąjį turtą (patalpas) projekto vykdytojas ar partneris valdo nuosavybės, patikėjimo, panaudos, nuomos teise ir tokia teisė yra užtikrinta ne trumpiau, nei 5 metus po projekto veiklų pabaigos; - projekto veiklas (ar jų dalį) įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris. Išlaidos, reikalingos vykdyti projekto veiklas, vykdomas projekto veiklų dalyvius priimančios organizacijos, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė, nėra laikomos tinkamomis finansuoti. **Visų šios kategorijos išlaidų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 15 proc. visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų**

Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Projekto veikloms vykdyti reikalingų baldų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos ir kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas), su šių veiklų vykdymu susijęs darbo užmokestis bei komandiruočių išlaidos. Šios išlaidos yra tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti įsigyjama nurodyta įranga, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris. **Šio tipo išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų ir turi būti tenkinama bent viena iš PAFT 298[2] punkte nustatytų sąlygų. Tuo atveju, kai vykdomos Aprašo 2.1.3.2.2 papunktyje nurodytos veiklos (**verslo pradžiai reikalingų priemonių (t. y. patalpų, techninės, biuro ar kitos įrangos, baldų, įrenginių ar įrankių) suteikimas naudoti jauno verslo (išskyrus socialinį verslą) subjektams)**, šio tipo išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų** ir turi būti tenkinama bent viena iš PAFT 298[2] punkte nustatytų sąlygų, t.y.: - įgyvendinant projektą nurodytos šio turto pirkimo išlaidos yra mažesnės nei tokio paties turto nuomos išlaidos projekto (ar jo veiklos, kuriai vykdyti reikalingas turtas) įgyvendinimo laikotarpiu; - finansuojama šio turto pirkimo išlaidų dalis yra lygi įsigyto turto nusidėvėjimo vertei per laikotarpį nuo turto įsigijimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos; - užbaigus projektą šio turto likutinė vertė yra nereikšminga, t. y. sudaro ne daugiau kaip 250 eurų bendros šio turto vertės; - užbaigus projektą šis turtas ne trumpiau kaip iki jo nusidėvėjimo arba bent 5 metus bus naudojamas tam pačiam tikslui, kurio buvo siekiama įgyvendinant projektą, ir šio turto naudojimas būtinas projekto tikslo tęstinumui užtikrinti; - projektas skirtas šiam turtui įsigyti, kai tai leidžiama ES reglamentuose ir Projektų administravimo taisyklėse.
Projekto vykdymas	**1**. **projekto veiklas vykdančių projekto vykdytojo ir partnerio organizacijų darbuotojų darbo užmokesčio** ir susijusių kasmetinių atostogų bei darbdavio mokesčių, apskaičiuotų ir išmokėtų už darbo laiką, kurio metu darbuotojai vykdė projekto veiklas, išlaidos. Projekto veiklas vykdančių fizinių asmenų, dirbančių pagal autorines ar paslaugų sutartis, įskaitant mažųjų bendrijų vadovus ir asmenis, mažosiose bendrijose dirbančius pagal paslaugų (civilines) sutartis, išlaidos. **2**. **projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriška veikla**, tiesiogiai susijusi su projekto veiklų vykdymu (t. y. veikla, kurią atlieka savanoriai vykdydami projekto veiklas, atitinkančias Aprašo 2.1 papunktyje nurodytas veiklas). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo **nepiniginis nuosavas įnašas**, kuris apskaičiuojamas, taikant fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. **3. projekto veiklų dalyvių privačių juridinių asmenų**, kurių savininkė ar dalininkė nėra valstybė ar savivaldybė arba valstybei ar savivaldybei priklauso ne daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, **darbuotojų darbo užmokesčio**, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas ir apskaičiuojamos:

	3.1. pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių DU FĮ nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.3.2 ir 2.1.4–2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, **nuosavo įnašo dydžiui** apskaičiuoti); 3.2. taikant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.3.1 papunktyje nurodytas veiklas, **nuosavo įnašo dydžiui** apskaičiuoti); **4. projekto veiklų dalyvių viešojo valdymo institucijų** (t. y. biudžetinių įstaigų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, valstybės ar savivaldybės įmonė, viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacija, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei ar savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, teisės aktų įgaliota dalyvauti viešojo valdymo procesuose) **darbuotojų darbo užmokesčio**, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų **išlaidos** (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip **projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas** ir apskaičiuojamos: 4.1. pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių DU FĮ nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.4–2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti); 4.2. taikant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.3.1 papunktyje nurodytas veiklas, nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti); **5.** projekto veikloms vykdyti reikalingo **nekilnojamojo turto nuomos išlaidos**; šios išlaidos tinkamos finansuoti, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos: - projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas nekilnojamasis turtas, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris; - projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise valdomų patalpų ploto nepakanka projekto veikloms vykdyti arba šios patalpos dėl numatomų vykdyti projekto veiklų pobūdžio ir šioms veikloms taikomų teisės aktuose nustatytų reikalavimų yra netinkamos; - projekto vykdytojas ir partneris, siekdami įgyti teisę projekto veikloms vykdyti reikalingas patalpas valdyti panaudos ir (ar) patikėjimo teise, ėmėsi visų teisėtų priemonių, reikalingų tą teisę įgyti; **6.** projekto veikloms vykdyti reikalingų **transporto priemonių nuomos ir eksploatavimo išlaidos**; šios išlaidos tinkamos finansuoti tuo atveju, kai projekto vykdytojas ar partneris pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojama (-os) transporto priemonė (-ės); **7**. projekto veikloms vykdyti reikalingų **baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos, programinės įrangos nuomos išlaidos** (šios išlaidos tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas šiame papunktyje nurodytas turtas, vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris;

	8. projekto vykdytojui ar partneriui nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto (baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos), kuris naudojamas projekto veikloms vykdyti, **nusidėvėjimo išlaidos** (kiek tai susiję su projekto veiklų vykdymu); šios išlaidos tinkamos tuo atveju, jei turtas yra įsigytas nuosavomis lėšomis; **9.** projekto veiklas vykdančių **savanorių ir projekto** veiklų **dalyvių maitinimo išlaidos**; maitinimo išlaidos (kavos pertrauka) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdant projekto veiklas trunka ne trumpiau kaip 2 valandas per parą; maitinimo išlaidos (pietūs) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdant projekto veiklas trunka ilgiau kaip 6 valandas; **10.** projekto veikloms vykdyti reikalingų **mokymo priemonių, darbo priemonių ir medžiagų, taip pat kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius) įsigijimo ir (ar) nuomos išlaidos**; **11.** projekto veikloms vykdyti reikalingos **kelionių Lietuvos Respublikos teritorijoje ir (ar) kuro išlaidos**; **12. dokumentų,** reikalingų nustatyti asmens priklausymo tikslinei grupei faktą**, išdavimo apmokėjimo išlaidos**; **13.** projekto veikloms vykdyti reikalingų **renginių organizavimo išlaidos**; šiame papunktyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti tik iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavo įnašo, jeigu projekte nėra nė vieno projekto veiklas vykdančio savanorio; **14**. projekto veikloms vykdyti reikalingų projektą vykdančio **personalo** (įskaitant projekto veiklas vykdančius savanorius) **ir projekto veiklų dalyvių dalyvavimo renginiuose, užsiėmimuose išlaidos** (t. y. bilietų į renginius, užsiėmimus; renginių, užsiėmimų dalyvio mokesčio išlaidas); **15.** projekto veikloms vykdyti reikalingo **svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos**. Šios išlaidos tinkamos tuo atveju, kai nėra mokamas honoraras ar atlygis už suteiktą paslaugą; **16.** projekto veikloms vykdyti reikalingų **interneto svetainių kūrimo ir palaikymo išlaidos, leidinių ir informacinių pranešimų rengimo, televizijos bei radijo laidų rengimo ir transliavimo išlaidos**; **18. paslaugų teikimo pagal projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) su išorės paslaugų teikėju (-ais) sudarytą (-as) paslaugų teikimo sutartį (-is) išlaidos**; **19.** kitos projekto veikloms įvykdyti ir projekto tikslams pasiekti būtinos ir pagrįstos išlaidos.
Projekto matomumas ir informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos PAFT 341.1–341.4 papunkčiuose nurodytoms projekto matomumo ir informavimo apie projektą priemonėms įgyvendinti būtinos išlaidos. Šios išlaidos projekto vykdytojui apmokamos supaprastintai taikant fiksuotąją sumą.
Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkamos finansuoti su projekto administravimu susijusios išlaidos. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją projekto išlaidų normą.

12. Projektų veiklų ir jungtinio projekto projektų įgyvendinimui taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai				
Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registras yra paskelbtas Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje adresu https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/supaprastintai-apmokamu-islaidu-dydziu-registras				
☐ **Indeksuojama** ☒ **Neindeksuojama**				
Veiklos ir (ar) išlaidos, kurioms taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio kodas**	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio versija**	**Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio pavadinimas**	**Papildoma informacija**
Netiesioginės išlaidos	FN-01	01	Iki 7 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma	7 proc.
Privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidos	FS-01-01	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS be PVM	Įgyvendinamų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidų fiksuotųjų sumų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FS-01-02	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS su PVM	
	FS-01-03	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS be PVM	
	FS-01-04	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų	

			veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS su PVM	
Kasmetinių atostogų išmokų išlaidos	FN-05-01	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 20 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 24 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FN-05-02	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 21 iki 25 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 25 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-03	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 26 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-04	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 37 iki 42 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-05	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 37 iki 39 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 43 iki 47 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	

	FN-05-06	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 40 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 48 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-07	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 41 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 49 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos	FĮ-39-01	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-39-02	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-39-03	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos	FĮ-47-01	02	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo valandos fiksuotasis vieneto įkainis	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)

nepiniginio įnašo dydis				
Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokestis	FĮ-08-01	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-08-02	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-03	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-04	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis R, L, N, G, P, S, E, A, C ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-05	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis H, Q, F, O, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-06	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis	

			vieneto įkainis J ir K ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	

_____